

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO PLĖTROS BANKO ĮSTATYMO NR. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 STRAIPSNIŲ IR II SKYRIAUS PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – didinti nacionalinio plėtros banko UAB ILTE (buvęs pavadinimas – uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“) (toliau – NPB) veiklos efektyvumą ir plėtrą, įtvirtinti papildomas NPB teises bei detalizuoti esamą teisinį reguliavimą, taip prisidedant prie Lietuvos ekonomikos augimo skatinimo.

Įstatymo projekte siūloma:

1) patikslinti Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymo (toliau – NPBI) tikslą ir paskirtį, atsisakant NPBI tikslo reglamentavimo bei aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžiant NPBI paskirtį, numatant, kad NPBI nustato NPB statusą, valdymą, veiklą, priežiūrą ir atsakomybę už veiklos reikalavimų pažeidimus. Galiojančioje NPBI redakcijoje nurodomas NPBI tikslas nėra tinkamai apibrėžtas, nes efektyvaus investavimo srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, užtikrinimas bei finansiškai gyvybingų investicijų skatinimas yra NPB įgyvendinamų tikslų, uždavinių bei funkcijų sudedamoji dalis, o ne NPBI tikslas;

2) nustatyti, kad skatinamojo finansavimo veikla galės būti vykdoma atlikus skatinamojo finansavimo poreikio vertinimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybei papildomai nepriimant sprendimo dėl valstybės veiklos sričių, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, nustatymo. Šis keitimas siūlomas, nes, konsolidavus 4 nacionalines plėtros įstaigas, skatinamojo finansavimo veiklą vykdo vienintelis NPB, vykdamas skatinamojo finansavimo veiklą visose srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, todėl Vyriausybei nelieka poreikio priimti su tuo susijusių sprendimų. Šiuo keitimu atsisakoma perteklinės administracinės naštos, susijusios su Vyriausybės sprendimų priėmimu, numatant, kad skatinamojo finansavimo veiklą NPB gali vykdyti atlikus skatinamojo finansavimo poreikio vertinimą. Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais, be kita ko, tikslinamos nuostatos, susijusios su skatinamojo finansavimo poreikio vertinimu ir jo peržiūra. Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, kad nuostatos, susijusios su NPB statuso įgijimu, t. y. NPB įtraukimu į NPB sąrašą ar išbraukimu iš jo, skatinamojo finansavimo veiklos perleidimu, panaikinus pavedimą vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, ir kitos susijusios nuostatos bus keičiamos kartu su naujojo NPB veiklos ir priežiūros modelio, kurį rengia Lietuvos Respublikos finansų ministerija su Lietuvos banku, įtvirtinimu. Nuostatose įtvirtintas pavedimo vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą panaikinimo terminas yra pagrįstas praktine patirtimi – vienu metų laikotarpis nuo pavedimo davimo praktikoje yra laikytinas optimaliu veiklai pradėti;

3) įtvirtinti NPB teisę gauti duomenis iš informacinių sistemų, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, apie pareiškėjų, jų atstovų ir dalyvių apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, kai skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimą, dotacijų ir (ar) subsidijų, kuriomis prisidedama prie NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių, teikimą reglamentuojantys teisės aktai arba NPB veiklos dokumentai numato reikalavimą tokius duomenis įvertinti. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva Nr. 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR) nuostatomis, duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas gali būti tvarkomi, kai toks duomenų tvarkymas leidžiamas Europos Sąjungos arba valstybės narės teisėje, kurioje nustatytos tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės. Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas neįtvirtina NPB teisės

gauti ir tvarkyti duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas. Svarbu atkreipti dėmesį, kad šios papildomos nuostatos dėl teisės gauti ir tvarkyti duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas įtvirtinimas sukurs NPB teisinį pagrindą gauti ir tvarkyti tokius duomenis, sudarys galimybę NPB efektyviau valdyti rizikas, užtikrinant, kad finansavimas būtų skiriamas išimtinai reikalavimus atitinkantiems projektams (klientams) bei panaudotas pagal finansavimo paskirtį. Pabrėžtina, kad asmens duomenų tvarkymas bus vykdomas laikantis BDAR, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, kitų teisės aktų bei NPB vidaus procedūrų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą;

4) įtvirtinti NPB teisę kredito įstaigose turėti depozitinių sąskaitų, kas leis NPB efektyviau vykdyti veiklą, taip pat valdyti rizikas, susijusias su prievolių įvykdymo užtikrinimu, kai skatinamojo finansavimo gavėjų į NPB depozitinę sąskaitą pervestos lėšos NPB galės būti nurašomos ir skiriamos finansinių prievolių vykdymui užtikrinti;

5) detalizuoti NPBI 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas NPB funkcijas, siekiant teisinio aiškumo, kad NPB vykdoma skatinamojo finansavimo veikla nebūtų klaidingai laikoma viešuoju administravimu. Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą, dalis NPB funkcijų formuluočių nepakankamai atskleidžia NPB vykdomos veiklos turinį ir pobūdį. Būtent dėl šio teisinio aiškumo trūkumo praktikoje neretai susiduriama su nevienareikšmiu NPB statuso interpretavimu, kai NPB klaidingai priskiriamas viešojo administravimo subjekto statusas. Siekiant aiškiai pagrįsti, kad NPB vykdoma skatinamojo finansavimo veikla neturi būti priskiriama viešajam administravimui, peržiūrėtos ir detalizuotos NPB funkcijos, įtvirtintos NPBI 6 straipsnio 1 dalyje. Pabrėžtina, kad NPB vykdoma skatinamojo finansavimo veikla nelaikoma viešojo administravimo veikla, nes tai yra išimtinai finansinių paslaugų teikimo veikla pagal Lietuvos Respublikos finansų įstatymą, kuri, be kita ko, susijusi su rizikos vertinimu, jos valdymu, klientų pažinimo proceso ir kreditingumo vertinimo įgyvendinimu, kas nėra ir negali būti laikoma viešojo administravimo veikla pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą. Šiame kontekste pažymėtina, kad NPBI 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta funkcija, numatanti, kad NPB teikia dotacijas ir (ar) subsidijas, kuriomis prisidedama prie NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių, yra vienintelė NPB funkcija, turinti viešojo administravimo elementą, todėl ši funkcija taip pat atitinkamai patikslinta. Šie patikslinimai orientuoti į praktinių iššūkių sprendimą, užtikrinant aiškumą ir konkrečią veiklos interpretaciją tose srityse, kuriose kyla dviprasmiško vertinimo rizika. Šis Įstatymo projektu siūlomas pakeitimas suteiks teisinio aiškumo ir padės išvengti klaidingo NPB statuso interpretavimo bei galimų ginčų, supaprastins įrodinėjimo procesus, sumažins administracinę naštą ir suteiks galimybę greičiau reaguoti į rinkos poreikius, taip padidinant NPB vykdomos veiklos efektyvumą;

6) įtvirtinti teisę NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų laikinai laisvas lėšas investuoti ir (ar) naudoti kitoms NPB skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir (ar) fondų fondams valdyti, siekiant efektyviai valdyti laikinai laisvas lėšas. Šio pakeitimo poreikis kyla dėl to, kad galiojantis teisinis reglamentavimas numato galimybę tokias laikinai laisvas lėšas investuoti, vadovaujantis Laikinai laisvų lėšų investavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-180 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo įgyvendinimo“, tačiau tiesiogiai nenumato NPB galimybės laikinai laisvas lėšas naudoti kitoms NPB skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir (ar) fondų fondams valdyti, todėl nėra maksimaliai išnaudojami NPB valdomi finansiniai ištekliai. Minėtas pakeitimas suteiks NPB galimybę lanksčiau valdyti turimus finansinius išteklius, maksimaliai juos išnaudojant ir užtikrinant NPB vykdomos skatinamojo finansavimo veiklos efektyvumą, greičiau reaguoti į kintančias rinkos sąlygas, užtikrinant palankesnes sąlygas šalies ekonominei plėtrai. Pažymėtina, kad, minėtą nuostatą įtvirtinus NPBI, NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų laikinai laisvų lėšų naudojimo tvarka bus detalizuojama įstatymo įgyvendinamajame teisės akte;

7) nustatyti, kad NPB pelnas nenaudojamas dividendams išmokėti, atsižvelgiant į gerąsias nacionalinių plėtros bankų ir institucijų bei tarptautinių finansinių institucijų praktikas, kai pelnas kaupiamas ir neišmokamas dividendų pagrindu, o naudojamas atitinkamiems rezervams kaupti ar formuoti, nuosavam kapitalui stiprinti. Minėtos praktikos taikymas sudarytų galimybes gauti ir išlaikyti aukštesnius NPB kredito reitingus, kas lemtų didesnę NPB kreditorių (investuotojų) pasitikėjimą ir palankesnes NPB finansavimo sąlygas, o tai, savo ruožtu, sudarytų galimybę NPB finansuoti daugiau projektų, kas turėtų reikšmingą įtaką NPB įgyvendinamos skatinamojo finansavimo veiklos plėtrai ir efektyvumui. Įgyvendinus šį pakeitimą, bus reikšmingai sumažintas potencialus valstybės intervencijos poreikis į NPB įgyvendinamą veiklą finansinės krizės atveju, padidintas NPB finansinis atsparumas, savarankiškumas ir stabilumas, pasiruošimas ekonominėms krizėms ir gebėjimas efektyviai reaguoti į ekonominius iššūkius. Taip pat akcentuotina, kad NPBI projektu siūlomo pakeitimo įgyvendinimas ilgalaikėje perspektyvoje užtikrins NPB galimybę veikti už valdžios sektoriaus ribų, kas lemtų tai, jog NPB skola nebūtų konsoliduojama su valstybės skola.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė Finansų ministerijos Investicijų departamento (direktorė Vaida Žukauskaitė, tel. +370 669 85 203, el. p. vaida.zukauskaite@finmin.lt) Finansinių priemonių skyriaus (vedėja Laurita Kazickienė, tel. +370 669 85 211, el. p. laurita.kazickiene@finmin.lt) vyriausioji specialistė Kamilė Gimžauskaitė, tel. +370 658 38 441, el. p. kamile.gimzauskaite@finmin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai klausimai

NPB veiklos principai, teisės ir pareigos nustatytos NPBI, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarime Nr. 910 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo ir Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatymo įgyvendinimo“, Laikinai laisvų lėšų investavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-180 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo įgyvendinimo“, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, taip pat BDAR.

NPBI 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad NPBI tikslas – užtikrinti efektyvų investavimą srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, ir skatinti finansiškai gyvybingas investicijas. NPBI 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad NPBI reglamentuoja NPB paskyrimą, veiklą, valdymą, finansavimą ir priežiūrą bei atsakomybę už veiklos reikalavimų pažeidimus. NPBI 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad NPB tikslai yra vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą Vyriausybės nustatytoje srityse, siekti užtikrinti finansiškai gyvybingas ir efektyvias investicijas ir prisidėti prie valstybės ekonominės, socialinės ir regionų plėtros. NPBI 5 straipsnio 2 dalyje nustatyti NPB uždaviniai: efektyviai investuoti į finansiškai gyvybingus projektus, skatinti ilgalaikį finansiškai gyvybingų projektų finansavimą iš įvairių finansavimo šaltinių, prisidėti prie patikimos investicinės aplinkos kūrimo, skatinti valstybės ekonominę, socialinę ir regionų plėtrą. NPBI 6 straipsnio 1 dalyje detalizuojamos NPB atliekamos funkcijos. Siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo, tikslintina NPBI paskirtis, atsisakant NPBI tikslo reglamentavimo.

Pagal NPBI 2 straipsnio 6 dalyje apibrėžtą skatinamojo finansavimo veiklos sąvoką, tai yra finansinių paslaugų teikimas srityse, kurių plėtrą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus. NPBI 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad finansų įstaigai vykdyti NPB veiklą, kuri apima skatinamojo finansavimo veiklą, Vyriausybės įgaliotos institucijos teikimu paveda Vyriausybę (toliau – pavedimas

vykdyti NPB veiklą). NPBI 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad NPB skatinamojo finansavimo veikla vykdoma atlikus šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą vertinimą ir finansų įstaigos veiklos srityse, nustatytose Vyriausybės sprendimu. Be kita ko, NPBI 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad NPB tikslai yra vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą Vyriausybės nustatytose srityse, siekti užtikrinti finansiškai gyvybingas ir efektyvias investicijas ir prisidėti prie valstybės ekonominės, socialinės ir regionų plėtros. NPBI 7 straipsnyje yra nuostatos, susijusios su skatinamojo finansavimo poreikio vertinimu, įskaitant tai, kad šiame straipsnyje nurodytas vertinimas atliekamas Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais. Pavedimas vykdyti NPB veiklą bei sritys, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, numatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarime Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ (toliau – LRVN Nr. 1046). Konsolidavus 4 nacionalines plėtros įstaigas, skatinamojo finansavimo veiklą vykdo vienintelis NPB, veikiantis visose srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, todėl Vyriausybei nelieka poreikio priimti sprendimų, nustatant sritis, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą. Todėl siūlomi pakeitimai, pagal kuriuos skatinamojo finansavimo veikla gali būti vykdoma atlikus skatinamojo finansavimo poreikio vertinimą, Vyriausybei papildomai nepriimant sprendimo dėl sričių, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, nustatymo. Priėmus šiuos NPBI pakeitimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 887 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ veiklos“ (toliau – LRVN Nr. 887) bus keičiamas, iš LRVN Nr. 1046 perkeliant ir LRVN Nr. 887 įtvirtinant pavedimą vykdyti NPB veiklą, kuris, atsižvelgiant į siūlomus NPBI sąvokų pakeitimus, bus įvardijamas kaip pavedimas vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, nedetalizuojant sričių, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, o LRVN Nr. 1046 bus pripažintas netekusiu galios. Šie keitimai, be kita ko, mažins Vyriausybės nutarimų, reglamentuojančių NPB veiklą, skaičių.

Vadovaujantis BDAR nuostatomis, duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas gali būti tvarkomi, kai toks duomenų tvarkymas leidžiamas Europos Sąjungos arba valstybės narės teisėje, kurioje nustatytos tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės. Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas neįtvirtina NPB teisės gauti ir tvarkyti asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas.

Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą, NPB turi teisę turėti sąskaitų Lietuvos banke, tačiau nenumatoma NPB teisė turėti depozitinių sąskaitų kredito įstaigose.

Remiantis Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 20 dalimi, viešojo administravimo subjektas suprantamas kaip viešasis juridinis asmuo, valstybės ar savivaldybės valdoma įmonė, kolegiali ar vienasmenė institucija, neturinti juridinio asmens statuso, įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 2 straipsnio 15 ir 16 dalimis, valstybės valdomos įmonės sąvoka apima ir uždarąją akcinę bendrovę, kurios valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime. NPBI 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos NPB funkcijos. Dalis NPB funkcijų formuluočių nepakankamai atskleidžia NPB vykdomos veiklos turinį ir pobūdį, todėl praktikoje neretai susiduriama su nevienareikšmiu NPB statuso interpretavimu, kai NPB klaidingai priskiriamas viešojo administravimo subjekto statusas.

Laikinais laisvų lėšų investavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-180 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo įgyvendinimo“, įtvirtinama NPB teisė laikinai laisvas lėšas investuoti, tačiau nei šiame apraše, nei kituose teisės aktuose nenumatoma NPB galimybė NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų laikinai laisvas lėšas naudoti kitoms NPB skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir (ar) fondų fondams valdyti.

Vadovaujantis NPBI 15 straipsnio 3 dalimi, NPB pelnas naudojamas NPBI, Akcinių bendrovių įstatyme, Finansų įstaigų įstatyme ir NPB įstatuose numatytiems rezervams sukaupti ir (ar) didinti, NPB veiklai užtikrinti, dividendams Akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka išmokėti. Valstybės valdomų bendrovių dividendų išmokėjimo tvarka ir taikomos išimties nustatytos Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo remiantis dividendai išmokami bendra tvarka pagal nustatytus ir pasiektus bendrovės veiklos rodiklius.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai, susiję su NPBI tikslo ir paskirties patikslinimu, atsisakant NPBI tikslo reglamentavimo bei aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžiant NPBI paskirtį, suteiks daugiau teisinio aiškumo bei apibrėžtumo.

Įstatymo projektu numatoma, kad skatinamojo finansavimo veikla galės būti vykdoma atlikus skatinamojo finansavimo poreikio vertinimą, Vyriausybei papildomai nepriimant sprendimo dėl valstybės veiklos sričių, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, nustatymo. Tai suteiks NPB galimybę optimizuoti vykdomą veiklą, išvengiant perteklinės administracinės naštos, susijusios su Vyriausybės sprendimų priėmimu. Siūlomais pakeitimais patikslinamos nuostatos, susijusios su skatinamojo finansavimo poreikio vertinimu, taip pat patikslinamos nuostatos dėl pavedimo vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą panaikinimo.

Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais įtvirtinama NPB teisė gauti ir tvarkyti duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, kai skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimą, dotacijų ir (ar) subsidijų, kuriomis prisidedama prie NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių, teikimą reglamentuojantys teisės aktai arba NPB veiklos dokumentai numato reikalavimą tokius duomenis įvertinti. Šis pakeitimas įtvirtina NPB teisinį pagrindą, kuris, atsižvelgiant į BDAR numatytus reikalavimus, yra būtinas, siekiant gauti ir tvarkyti duomenis apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas. Įgyvendinus minėtą pakeitimą, bus užtikrinta, kad NPB finansavimas bus teikiamas išimtinai nustatytus reikalavimus atitinkantiems projektams (klientams) ir lėšos bus panaudotos pagal finansavimo paskirtį. Toks teisinis reglamentavimas ne tik prisidės prie NPB veiklos efektyvumo didinimo, bet turės reikšmingą įtaką valdant rizikas, susijusias su finansuojamais projektais.

Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais siekiama įtvirtinti NPB teisę turėti depozitinių sąskaitų kredito įstaigose. Tai NPB suteiks galimybę efektyviau vykdyti veiklą, valdant rizikas, susijusias su prievolių įvykdymo užtikrinimu.

Be to, Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais patikslinamos NPBI 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos NPB funkcijos, siekiant išvengti klaidingo NPB statuso interpretavimo bei aiškiai pagrįsti, kad NPB vykdoma skatinamojo finansavimo veikla nelaikoma viešuoju administravimu. Šis pakeitimas suteiks teisinio aiškumo ir padės išvengti klaidingo NPB statuso interpretavimo, sumažins administracinę naštą ir suteiks galimybę greičiau reaguoti į rinkos poreikius, taip padidinant NPB vykdomos veiklos efektyvumą.

Taip pat numatoma, kad NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų laikinai laisvos lėšos galės būti investuojamos ir (ar) naudojamos kitoms skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir fondų fondams valdyti, užtikrinant, kad lėšos nustatyta tvarka bus grąžintos į atitinkamą skatinamosios finansinės priemonės ir (arba) fondų fondo sąskaitą. Tai suteiks NPB galimybę lanksčiau valdyti turimus finansinius išteklius, maksimaliai išnaudojant jų potencialą ir užtikrinant NPB vykdomos skatinamojo finansavimo veiklos efektyvumą, greičiau reaguoti į kintančias rinkos sąlygas, užtikrinant palankesnes sąlygas šalies ekonominei plėtrai.

Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais įtvirtinama nuostata, kad NPB pelnas nenaudojamas dividendams išmokėti, lems tai, kad NPB pelnas bus skiriamas NPB rezervams kaupti ir (ar) didinti, nuosavam kapitalui stiprinti, funkcijoms, tikslams ir uždaviniams įgyvendinti. Minėtas pakeitimas ženkliai prisidės prie NPB kredito reitingų didinimo, tvarumo, veiklos plėtros ir efektyvumo, stiprins NPB savarankiškumą, finansinį atsparumą ir stabilumą bei užtikrins NPB galimybę veikti už valdžios sektoriaus ribų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Neigiamų priimto Įstatymo projekto pasekmių nenumatoma.

6. Įstatymo projekto įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įstatymo projektas neturi įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai.

7. Įstatymo projekto įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Numatomi pakeitimai pagerins verslo sąlygas, nes NPB galės efektyviau pasirinkti ir valdyti projektus, mažindamas finansinių nuostolių riziką. Sumažinta administracinė našta ir greitesnis reagavimas į rinkos poreikius sukurs palankesnes investicijų galimybes, skatinančias verslo plėtrą. Stiprinamas NPB nuosavas kapitalas ir lankstesnės NPB valdomų lėšų panaudojimo galimybės suteiks galimybę finansuoti projektus palankesnėmis sąlygomis ir užtikrinti NPB skatinamojo finansavimo veiklos plėtrą.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo projekto inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
Priėmus Įstatymo projektą, nereikės priimti ir (ar) keisti kitų įstatymų.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Keičiamos sąvokos suderintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Įstatymo projektu patikslinama skatinamojo finansavimo veiklos sąvoka, nurodant, kad skatinamojo finansavimo veikla suprantama kaip finansinių paslaugų teikimas valstybės veiklos srityse, kuriose būtina skatinti plėtrą, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus. Taip pat patikslinama skatinamosios finansinės priemonės sąvoka, nurodant, kad tai valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos, tarptautinių finansų institucijų ir (ar) kitomis lėšomis įgyvendinama paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų arba kita finansinė priemonė, kuriai finansuoti ir (ar) įgyvendinti skirtos lėšos (ar jų dalis) grįžta ir pakartotinai naudojamos tiems patiems šios priemonės kūrimo metu nustatytiems tikslams pasiekti arba skatinamojo finansavimo veiklai kitose valstybės veiklos srityse vykdyti. Be kita ko, Įstatymo projektu pavedimas vykdyti NPB veiklą įvardijamas kaip pavedimas vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir atitinka Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu Įstatymo projektui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turės priimti

Siekiant detalizuoti laikinai laisvų lėšų naudojimo kitoms NPB skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir fondų fondams valdyti tvarką, bus keičiamos Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimu Nr. 910 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Inovacijų skatinimo fondo įstatymo įgyvendinimo“.

Priėmus Įstatymo projektą, siekiant tvarios teisėkūros ir atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje nustatytą teisėkūros tikslingumo principą, LRVN Nr. 1046 bus pripažintas netekusiu galios, o nuostata dėl pavedimo vykdyti NPB veiklą, kuri, atsižvelgiant į NPBI projektu siūlomus sąvokų pakeitimus, bus įvardijama kaip pavedimas vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, bus perkelta į LRVN Nr. 887, nes pagal siūlomą įstatyminių reguliavimų numatoma, kad skatinamojo finansavimo veiklą NPB galės vykdyti atlikus skatinamojo finansavimo poreikio vertinimą, Vyriausybei papildomai nepriimant sprendimo dėl veiklos sričių, kuriose NPB gali vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, nustatymo.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų skirti nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Nacionalinis plėtros bankas“, „skatinamosios finansinės priemonės“, „fondų fondas“, „rizikos valdymas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
